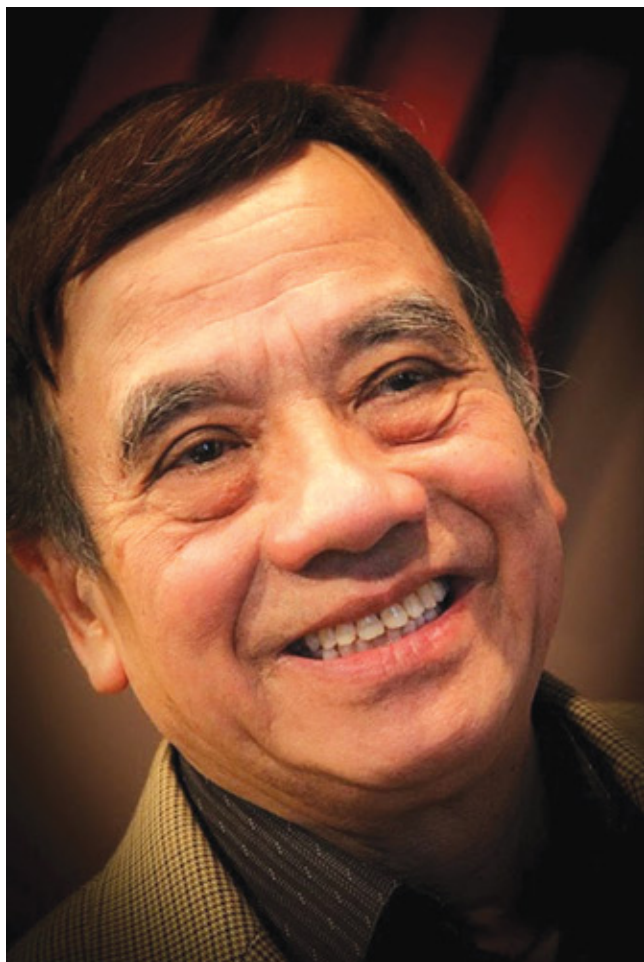

Từ sau 1975, ‘chính tín’ của Mỹ bị thách thức

Tác Giả-: Đinh Quang Anh Thái/Ngái Viãt
Thứ Hai, 13 Tháng 9 Năm 2010 16:18

T.S. Nguyễn Tấn Hưng nói về việc Hoa Kỳ rút quân khỏi Iraq

Tiến Sĩ Nguyễn Tấn Hưng. (Hình: Trật Trộn/Ngái Viãt)

Cách đây hơn một tuần, chính phủ Hoa Kỳ tuyên bố chính thức chấm dứt nhiệm vụ tác chiến của những đơn vị Mỹ tại chiến trường Iraq, và cho phép khoảng 50 ngàn quân, có trách nhiệm chăm sóc và huấn luyện cho quân đội Iraq.

Gần 40 năm với trường, hành động này của Hoa Kỳ đã từng diễn ra, ngay tại miền Nam Việt Nam. Và lần này, cuộc rút quân có nhiệm vụ đi kèm từng bước rút về 40 năm trước. Liệu sự lặp lại như thế nào? Và bối cảnh ngoại giao này mang ý nghĩa gì?

M_u i đ_u c gi_u theo dõi cu_u c ph_u ng v_u n sau đây c_h a Ng&#i Vi&#t v_u i Ti&#n Sĩ Nguy&#n Ti&#n H&#ng, nguyên t_u ng tr&#ng k_u ho&#ch c_h a chính ph_u Vi&#t Nam C&#ng Hòa và cũng là ph_u tá tái thi&#t c_h a T&#ng Th&#ng Nguy&#n Văn Thi&#u. Cu&#c ph&#ng v&#n do Đinh Quang Anh Thái th&#c hi&#n.

- ĐQATHái (NV): Hoa K_u đã ch&#m đ&#t nhi&#m v&# tác chi&#n t&#i Iraq, ch&# đ&# l&#i nh&#ng binh sĩ c&# v&#n. Ti&#n sĩ bình lu&#n ra sao v&# s&# vi&#c này?

- T.S. Nguy&#n Ti&#n H&#ng: Tuy r&#ng hai cu&#c chi&#n, hai m&#c đích, hai hoàn c&#nh l&#ch s&# khác h&#n nhau, và Vi&#t Nam không ph&#i Iraq, nh&#ng xét v&# nh&#ng đi&#n ti&#n c&#a cu&#c chi&#n, và liên l&#c gi&#a đ&#ng minh, thì 2 cu&#c rút quân, cách nhau g&#n 40 năm, có nhi&#u đi&#m khá gi&#ng nhau.

Nh&# chúng tôi đã vi&#t: “Do Thái là ti&#n đ&#n c&#a M&# Trung Đông, quy&#n l&#i c&#a M&# đòi ph&#i gi&#m đi m&#i đe đ&#a c&#a Iraq đ&#i v&#i Do Thái, v&#y thì bây gi&# đ&#p xong đ&#c Saddam Hussein r&#i và khi m&#i đe đ&#a v&# đ&#u l&#a đã gi&#m đi, đã đ&#n lúc ph&#i rút quân đ&# đ&#n l&#c vào Afghanistan.” Ngoài ra, cu&#c chi&#n &# Iraq đã l&#n c&#n ngay t&# đ&#u v&# m&#c đích c&#a nó: lúc đ&#u thì T&#ng Th&#ng Bush nói là vì Saddam có vũ khí sát h&#i đ&#i chúng (WMD). Khi tìm không th&#y WMD thì đ&#i m&#c đích là ‘đ&# tiêu di&#t ngu&#n g&#c y&#m tr&# quân phá ho&#i’, r&#i đ&#i ra m&#c đích ‘xây đ&#ng dân ch&#’ - “Operation Iraqi Freedom,” r&#i c&# hai.

B&#i v&#y, ch&# trong m&#t th&#i gian ng&#n, 53% nhân dân M&# cho r&#ng T&#ng Th&#ng Bush sai l&#m. Bây gi&# thì cu&#c chi&#n đã kéo dài trên 7 năm, 4,400 quân nhân M&# t&# th&#ng, t&#n phí c&# g&#n m&#t ngàn t&# đô la, và 72% ng&#i M&# v&#n ch&#ng đ&#i.

Tuy nhiên, v&# th&#i đi&#m rút quân, chúng ta c&#n đ&# ý, l&#i là cái m&#c ‘b&#u c&# t&#ng th&#ng M&#’. C&# đ&#n g&#n m&#c đó là có s&# đ&#i ng&#c chính sách (nh&# &# mi&#n Nam năm 1968 và 1972).

&# Iraq, g&#n đây nh&#t là b&#u c&# 2008. M&#c dù T&#ng Th&#ng Bush luôn tuyên b&# “s&# theo đ&#i t&#i cùng” và “s&# &# l&#i bao lâu còn ph&#i &# i,” nh&#ng t&#i b&#u c&# 2008 thì ông đã ký m&#t hi&#p đ&#nh “Status of Forces Agreement,” &#n đ&#nh s&# rút h&#t quân vào cu&#i 2011. Khi tranh c&#, ông Obama n&#m ngay l&#y c&# h&#i, h&#a đ&#t khoát s&# rút h&#t quân vào năm 2011. Bây gi&# s&#p đ&#n tuy&#n c&# gi&#a k&# (Mid-term Election), ch&#ng l&# n&#u th&#y T&#ng Th&#ng Obama tuyên b&# “Mission Iraqi Freedom is over,” và s&# rút h&#t quân vào cu&#i 2011.

Trong cuốn “Tâm t T ng Th ng Thi u,” chúng tôi có ghi r t rõ: “T ng Th ng Nixon đã chu n b k càng ngày t 1969-1970 cho cu c b u c t ng th ng năm 1972, và bây gi đúng 40 năm sau, T ng Th ng Obama đang chu n b ngay t 2009-2010 cho cu c b u c năm 2012.”

- NV: Cách nh n đ nh c a ti n sĩ khi n đ c gi có th có c m t ng r ng tình hình hi n nay Iraq có nhi u đi m khá t ng đ ng v i tình hình mi n Nam Vi t Nam nh ng thág đ u tiên c a năm 1975 đ n t i s s p đ c a Vi t Nam C ng Hòa?

- T.S. Nguy n Ti n H ng: L ch s th ng l p i! N u so sánh nh th khi nói t i nh ng thág đ u năm 1975 là lúc cao đi m thì ta ph i đ i t i cu i năm 2011. Theo c tính c a chúng tôi v vi c rút quân, Iraq bây gi cũng gi ng nh mi n Nam vào năm 1971: T ng Th ng Nixon rút quân t m c 336 ngàn xu ng 133 ngàn, t c là rút 203 ngàn hay trên 60% trong m t năm. Bây gi quân đ i M đóng Iraq ch còn kho ng 50 ngàn, nh v y là đã rút đi g n 70% r i.

Nói v vi c rút quân, có vài đi m đáng chú ý:

Th nh t, khi mu n rút quân, Hoa K th ng v n đ ng đ b n thân gi i lãnh đ o n c s t i tuyên b đ ng ý v i mình đ ra đi cho đ p. T ng Th ng Thi u k i là khi v a lên ch c thì T ng Th ng Nixon đã m i ông t i h p đ o Midway. V a g p nhau, T ng Th ng Nixon đã nói là ông ch mu n rút đi m t s quân nh đ làm đ u tình hình ph n chi n M . R i thêm “Ngài giúp tôi đ tôi giúp Ngài.” T ng Th ng Thi u tr i: “Vâng, tôi s giúp Ngài đ Ngài giúp tôi.” Sau cu c h p, ông Thi u tuyên b là VNCH đ ng ý đ M ‘tái ph i trí’ (thay vì dùng ch ‘rút quân’). Bây gi cũng v y:

T ng Th ng Obama tuyên b : “Nhân dân Iraq s đ m nhi m trách nhi m v an ninh trên đ t n c c a h”.

Và Th T ng Maliki tuyên b : “L c l ng an ninh c a Iraq đ s c đ đ m nh n trách nhi m c a mình”.

Th hai, khi tôi nghe T ng Th ng Obama tuyên b “bây gi là lúc t sang m t trang s m i,” tôi i nh t i i T ng Th ng Ford tuyên b đ i h c Tulane ngày 27 thág 4 năm 1975, gi ng y

nh_h v_hy.

- NV: Th_ha ti_hn sĩ, l_hch s_h th_hng l_hp l_hi nh_h ti_hn sĩ v_ha nói, nh_h v_hy, ph_hi ch_hng _h Iraq bây gi_h đ_hng minh l_hi chu_hn b_h xoay l_hng m_ht l_hn n_ha? Ai còn dám tin vào n_hc M_h n_ha?

- T.S. Nguy_hn Ti_hn H_hng: Câu h_hi li_hu ai còn dám tin n_hc M_h n_ha thì c_hn nhi_hu th_hi gian đ_h phân tích vì nó có nhi_hu khía c_hnh ph_hc t_hp. Trong m_hi hoàn c_hnh, câu h_hi chính v_hn là li_hu quy_hn l_hi tr_hc ti_hp c_a M_h có dính líu vào hay không, và dính vào nh_h th_h nào? Dù sao, sau 1975, lãnh đ_ho nhi_hu n_hc cũng đã đ_ht n_hng v_hn đ_h ‘ch_h tín’ đ_hi v_hi Hoa K_h. Chính Ti_hn Sĩ Kissinger cũng ph_hi công nh_hn là uy tín c_a M_h xu_hng th_hp t_hi đ_h m_ht n_hc nh_h Iran mà đã b_ht tr_hn tòa đ_hi s_h M_h _h Teheran (52 ng&#i) làm con tin.

Ngày nay, chính ph_h Do Thái cũng đang đ_ht v_hn đ_h ‘ch_h tín’ vì h_h nói là năm 1995 M_h công nh_hn “Jerusalem ph_hi là thành ph_h th_hng nh_ht và thu_hc v_h lãnh th_h Do Thái” mà bây gi_h T_hng Th_hng Obama l_hi ng_hn ch_hn Do Thái xây c_ht nhà c_a _h mi_hn Đông Jerusalem. Nh_hng Do Thái ph_hi hi_hu r_hng năm 1995 không ph_hi là 2010.

- NV: V_hi nh_hng kinh nghi_hm c_a ông khi th_hng th_ho v_hi M_h, theo ti_hn sĩ, chính ph_h Iraq nên _hng x_h nh_h th_h nào tr_hc tình hình này?

- T.S. Nguy_hn Ti_hn H_hng: Chúng tôi nghĩ r_hng đ_hi v_hi Iraq vào th_hi đi_hm này thì đã quá mu_hn, có th_h ch_h còn ba khuyn_hn cáo:

Th_h nh_ht, tính cho t_hi cu_hi 2011 (lúc quân đ_hi M_h rút đi h_ht) Iraq ch_h còn kho_hng 480 ngày n_ha thôi. N_hu không k_hs_h gi_hng_h, ngh_h (kho_hng m_ht n_ha), thì s_h gi_h còn l_hi đ_h làm vi_hc là không t_hi 6,000 gi_h. _hy là ch_ha k_h nh_hng ngày ngh_h cu_hi tu_hn, l_h ngh_h qu_hc gia, l_h ngh_h tôn giáo, v.v. Nh_h v_hy, Th_h T_hng Maliki ph_hi g_hp rút thành l_hp m_ht chính ph_h cho th_ht nhanh đ_h có m_ht s_h đoàn k_ht t_hi thi_hu, vì tính t_h lúc ông _hy th_hng c_h t_hi nay là đã 6 tháng r_hi mà ch_ha thành l_hp đ_hc m_ht chính ph_h;

Th_h hai, khi có đ_hc chính ph_h thì ph_hi tìm m_hi cách đ_h nh_hng b_h, hòa gi_hi đ_h có đ_hc m_ht s_hc m_hnh t_hng tr_hng thì m_hi có chút hy v_hng. Nh_hng đi_hu này nói đ_h, làm khó: có r_ht nhi_hu

Từ sau 1975, ‘chính tín’ của M bị thách đ

Tác Giả: Đình Quang Anh Thái/Ng&#i Vi&#t
Thứ Hai, 13 Tháng 9 Năm 2010 16:18

yếu tố chia rẽ, nhất là ba phe nhóm của họ khó mà đi trệ chung với nhau, đó là Shiites, Sunnis và Kurds. Rời lại có sự can thiệp của các nước láng giềng: Turkey, Saudi Arabia, Iran, Jordan, v.v.

Thế ba, điếu quan trọng đi với ông Maliki là nếu u Tổng Thống Obama hay Ngoại Trại ng Clinton có bí mật hĩa họ n điếu gì trong các cuộc gặp gỡ hay rị tại hay bên ng văn thữ thì chử có tữ ng bử, phữ i yêu cầu họ công khai hóa, và thông báo cho Quốc Hội Hoa Kỳ để họ để ng thuậ n thì mữ i để c.

Chúng họ n nhữ chính khách Mỹ có thể nói rằng “để ng lo, cữ để chúng tôi rút quân, chúng tôi vữ n tiếp tục cữ ng họ các ông, vì chúng tôi vữ n đóng quân ở Saudi, Kuwait, khi cữ n thì chúng tôi phữ n cữ ng ngay, v.v.” Tôi nghi ngờ rằng điếu này hiữ n thữ i đang xảy ra, và để ng sau lữ i tuyên bố mữ nh mữ của Thữ Trại ng Maliki (để cho quân để i Mỹ rút đi cho êm để p) là đã có nhữ ng vữ n để ng họ u trại ng để i với ông này và nhữ ng ngữ i chung quanh ông ta rữ i.

- NV: Cám ữ n tiữ n sĩ đã dành thì giờ cho Ng&#i Vi&#t.